

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

Kaikki ohjaavat -hanke

Itä-Suomen yliopisto 2022

Ohjauksen, opetuksen ja hyvinvoinnin edistämistä yhteiskehittelynä - WEBINAARI 22.2.2022

UEF Ohjauksen koulutus

Yhteistyössä UEF Opintopalvelut

<https://sites.uef.fi/kaikkiohjaavat/>

Sanna Vehviläinen, opinto- ja uraohjauksen professori

TERVETULO A WEBINAARIIN!

- 13.00–13.15 Kaikki ohjaavat -hankkeen lähtökohtia
 - Sanna Vehviläinen
- 13.15–13.40 Opiskelijoiden kiinnittyminen yliopiston yhteisöihin
 - yliopisto-opettaja Päivi Häkkinen, UEF Ohjauksen koulutus
- 13.40–14.00 Mitä opiskelijat odottavat meiltä, mitä me oletamme opiskelijoista?
 - yliopistonlehtori Toni Kosonen, UEF Ohjauksen koulutus
- 14.00–14.20 Millaisia ovat *oletetut* opiskelijamme? -keskustelutehtävä (kootaan Padlettiin)
- 14.20–14.35 Yhteisönä ohjaaminen (Sanna Vehviläinen)
- 14.35–15.00 Toiveita hankkeelle -keskustelutehtävä ja yhteinen keskustelu (kootaan Padlettiin)

Alustukset tallennetaan

- Löytyvät hankkeen sivuilta
- Samoin aihepiiriin liittyviä julkaisuja

Mitä tehdään?

- **Kirkastetaan** (keskustellaan, kuvataan, kiteytetään) mitä ohjaus tarkoittaa yliopistoyhteisön eri toimijaryhmien työnä ja heidän välisenään yhteistyönä
 - Mallinnetaan
- **Tarjotaan resursseja ja tukea** osastoille/laitoksille siihen ohjauksen kehittämiskohteeseen, jonka he katsovat tärkeimmäksi
 - Tuen muodoista Kaikki ohjaavat -sivustolta
- Lisäksi yksiköt voivat **hakea kehittämisrahaa**, jossa toteutetaan kehittämisprojekti Kaikki ohjaa -hankkeen tuella, kaksi "casea" syksyllä 2022
 - tieto hausta tulossa

Ohjaus on...

Ohjaus on yhteistoimintaa,
jossa edistetään opiskelijalle merkityksellisiä
prosesseja
siten, että opiskelijan
toimijuus vahvistuu

Toimijuus = laajenevia
toimintamahdollisuuksia osaamisen,
pystyvyyden, osallisuuden ja motivaation
kautta

Mitä ohjataan

- Oppimisen ja opiskelun prosessit
- Ammatillisen asiantuntijuuden prosessit
- Tieteellisen asiantuntijuuden prosessit
- Uran ja työllistymisen prosessit
- Kiinnittymisen ja hyvinvoinnin prosessit

OPIKELIJAN PROSESSIT JA OHJAUS

Kuka ohjaa?

- Opettajat ja tutkijat
- Opintopalvelujen henkilöstö
- Muu henkilöstö tutkimus- ja opetustoiminnan parissa

→ *Akateeminen ohjaus* (osana opetusta) ja *ohjauspalvelut* (muun ohjaushenkilökunnan tarjoamaa ohjausta)

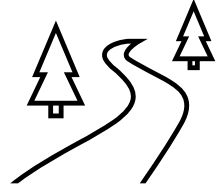
Miten ohjataan

- Ops
- Pedagogiikka: eli miten opetus toteutetaan
- Ohjaukselliset tilanteet
 - Seminaarit, opinnäytteen ohjaus, hops-ohjaus, uraohjaus, tutorointi, tutkimusryhmien tapaamiset, vertaisryhmätapaamiset
 - Epävirallinen ohjaus opetuksen arjessa

Ohjauksen metaforat

- POLKU

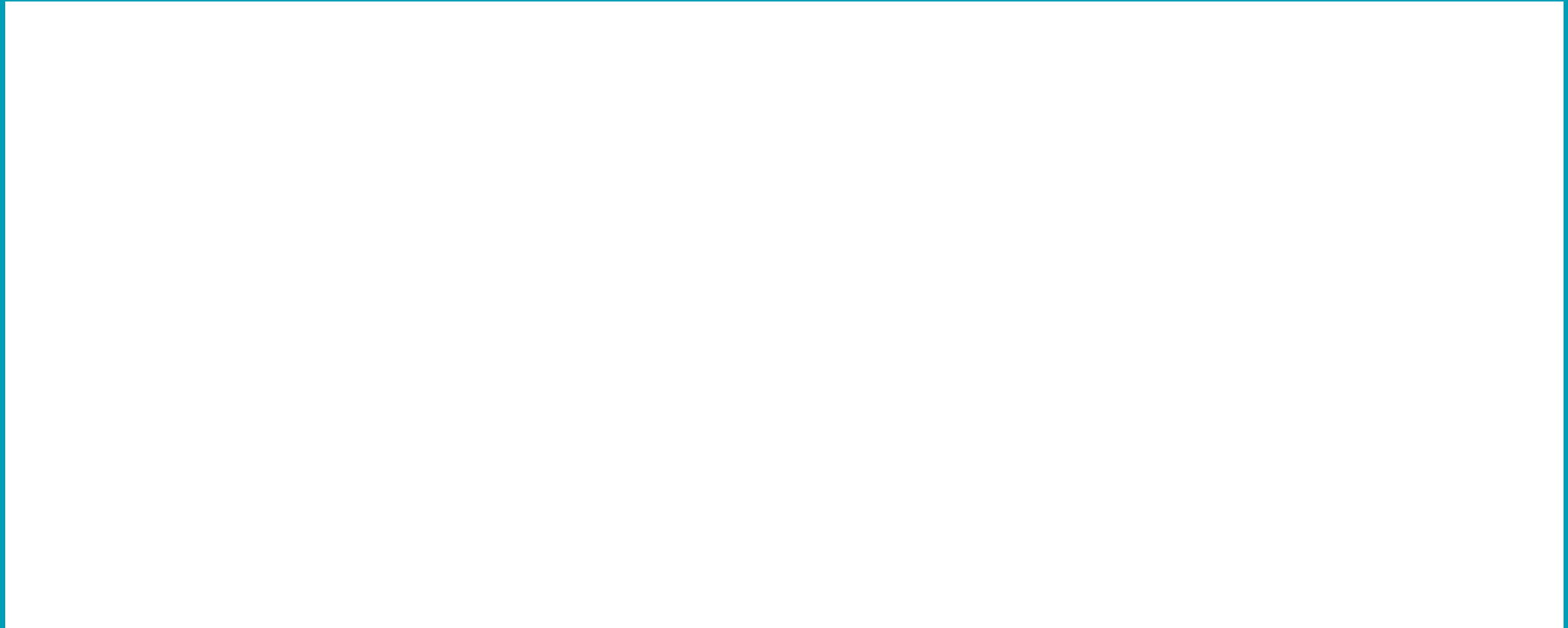
- YMPÄRISTÖ

- TILA

Miten ohjataan yhteisönä

Opettajien kokemista haasteista ja yhteisöllisyyden mahdollisuuksista

- Tutkimusta ohjauksen kehittämisen ympärillä n. 10 vuoden ajan kahdessa yliopistossa (mm. Vehviläinen 2009a; 2009b; 2012; 2013; 2014; 2015) Vehviläinen & Löfström 2016; Vehviläinen, Löfström, Nevgi 2018; Svinhufvud & Vehviläinen 2013; Vehviläinen & Svinhufvud 2018)
- Työn alla teos mestarikisällipedagogiikasta
- Tässä: Millaisia jännitteitä opettajien näkökulmasta ohjauksen kehittämiseen liittyy – ja mitä mahdollisuuksia niistä aukeaa?

- Mestarikisällipedagogiikan perinne
 - Tieteenalakulttuurin näkymätön itsestäänselvyys
 - Tieteellinen asiantuntijuus keskeisin oikeuttaja ohjausrooliin – ohjaajan (joskus tutkimusryhmän) korostunut asema
 - Pedagogiikan implisiittisyys
 - Vaativuuden kulttuuri
 - Autonomian tarve

Ohjauksen kohteeseen liittyviä jännitteitä

- Opiskelijoiden erilaisuus → ohjauksen tasapainotteleva luonne ongelmana vai ohjauksen mahdollisuutena ja konstiuoivana ominaisuutena
 - Onko tasapuolinen ohjaus "samaa kaikille"?
 - Opiskelijoita on paljon!
- Ohjaajalta vaaditaan kykyä vaikuttaa opiskelijan oppimis-, motivaatioprosesseihin ja pystyvyyteen, mutta työkalupakissa usein lähinnä tuotoksen hiomiseen tähtääviä (korjaavan palautteen) keinoja
- Ohjausteorian tarjoamat opit (neuvottelevuus, kumppanuus, opiskelijan kuuleminen, yhteinen tavoitteenasettelu) vaativat rinnalleen asiantuntijatiетoon perustuvaa ja arvioivaa ohjausta: kuinka nämä tasapainotetaan?

Ohjauksen subjektiin liittyviä jännitteitä

- Ohjauksen ongelmat näyttäytyvät yksilöohjauksessa mutta niiden juuret ovat usein koko yhteisön toiminnassa
 - Esim. tekijyyden, arvioinnin ja riittävän osaamisen kysymykset
- Ongelmien paikantaminen "vastapuoleen"
- Yksin tekeminen raskasta -> yhdessä tekeminen vaatii aikaa ja merkitysneuvotteluja - > ehditäänkö?

Yhteisöllisen pedagogiikan rakentaminen -> opettajan toimijuus?

- Ylhäältä alas ja kaikille sama ei toimi
 - Pätee sekä opiskelijoihin että opettajiin!
 - Monenlaiset toimintaympäristöt mahdollistavat hyvää opetusta ja ohjausta
- Yhteisöllisyyteen "suostumista", ei pakotettua -> merkitysneuvottelua
- Ensisijaista yhteisön tasolla tapahtuva arkinen opetusta ja ohjausta koskeva keskustelu
- Opettajat tarvitsevat aikaa keskustella ja jakaa opetuksen ja ohjauksen kysymyksiä ja tunnistaa niiden kytköksiä
- Paras tapa kehittää on yhteiskehittely

Millaista tukea Kaikki ohjaavat -hanke tarjoaa UEFin yksiköille

- Oppiaine/laitos/osasto/tohtoriohjelman voi hakea tai ehdottaa
- Koulutusta
 - Koulutusta tai työpajoja esimerkiksi ryhmäohjaukseen, opinnäytteen ohjaukseen, hopsaukseen, koko yhteisön ohjausyhteistyöhön. Jos sinulla on idea koulutuksesta, jonka haluaisitte hankkia porukallenne, myös sellaisessa tapauksessa voi olla yhteydessä meihin!
- Ohjauksellista tukea
 - Vertaismentorointia ja koulutuksellista työnohjausta
- Ohjauksen fasilitointia
 - Sparrausta kehittämisideoille? Tukea ja ideoita kehittämispäivään? Tulemme vetämään työskentelyä niin, että voitte keskittyä asiaan ja me hoidamme puitteet. Lisäksi saat uusia ideoita työyhteisön ja opiskelijaryhmien työskentelyyn!

Yhteydenotto kelle vaan meistä vie asiaasi eteenpäin!

- Sanna.vehvilainen@uef.fi
- Toni.kosonen@uef.fi
- Paivi.hakkinen@uef.fi
- Jussi.semi@uef.fi